

Muusikaterapia härra Kálmánilt

Rahva Määil 4
29. II 1992

MULJE

Operett "Silva" "Estonia" teatri talveaias

Näite- ja liikumisjuht Heino Aassalu, muusikaline juht Ülla Millistfer, kunstnik Eldor Renter.

Esimene hooaeg "Estonia" teatri talveaias on nüüdseks täishoos. Juba tavapäraseks muutunud plaadimuusikale, uuslavastuste eel tutvustustele ja mitmesugustele üksikkontsertidele on lisandunud ka esimene selle saali tarbeks lavastatud lugu.

Talveaiast võib kujuneda kena ja hubane koht. Meeleolu aitavad luua väike baar, kus pakutakse head kohvi, ja kunstinäitus. Aeda kujundav roheline on aga veel laudadest madalam ja üldmulje seetõttu küllalt kõle. Ehk aitaks seda parandada rippvõi ronitaimed sammaste ja poodiumiäärsete seinte juures?

Paari astmega lava on üsna ruumikas ja annab võimaluse ka tantsunumbreid esitada, aga konstruktsioonilt lõpuni läbi mõtlemata — poodiumialuse õõnsuse tõttu tekitab iga seal astutud samm mulje elevantide balletist.

Operett "Silva" valmistati ette väljaspool tavalist tööplaani tänu lavastusbrigaadi ja solistide heale tahtele.

Just selle tüki valis lavastaja aga seetõttu, et tema arvates olid olemas väga sobivad osatäitjad.

Minul õnnestus näha teist esietendust, mis tavaliselt kipub tasemelt esimesele alla jääma. Pealegi läksin teatrisse, meeles tuttavate sõnad, et "kui midagi on tarvis ära rikkuda, kas see peab siis just "Silva" olema?". Etteruttavalt pean ütleva, et muljet millelegi alla jäämisest ei tekkinud — kahe etenduse vahelised kümme päeva olid ilmselt andnud uut värskust ja sellega säilitanud improvisatsioonilisuse.

End tagasihoidlikult näitejuhiks tütuleeriv Heino Aassalu oli teinud panuse elegantsile. Kui tahaksin ühte kolmest naisosatäitjast (Annika Tõnuri, Ülle Ulla ja Katrin Karisma) primadonnaks nimetada (selle sõna parimas mõttes *Prima Donna* — Esimene Daam), siis teeksin ütlejäänud kahele liiga, sest kõigi kolme mäng oli võrdselt nauditav.

Ei olnud ülearu traagilised ka esi-

mesed armastajad, subrett liigpirtsakas või "armas tobuke" ega operettides tavaks saanud koomiline vana-paar naeruväärne. Daamid saavutasid oma operetteasmärgi naiseliku võlu ja sarmiga, mehed jäid härrasmeesteks ka kahluses. Meesosatäitjatel on tekkimas veel üks (ja kahjuks teatrites nüüdisajal harva esinev) oskus — kanda frakki. Operetis on see aga juba pool võitu. Rollilahenduselt olid kõik mehed igati omal kohal. (Pisimärkus: Voldemar Kuslap võiks vabaneda mõnedest vanadest stampidest.) Tõnu Kilgas jutustaja ja Bony osas pani etenduse hinguse ja tempo paika juba esimesel lausetega. Rõõm, kergus, sära — need oleksidki selle õhtu märksõnad.

Talveaia tekstiilita seinad ja vastu kõmised laekuplid seavad muusikalise lahenduse seisukohalt oma tingimused — suur koosseis ei ole siin mõeldav. Ma ei ole kindel, et praegune saateansambel (klaver, viiul, kontrabass) on parim võimalus, aga käepäraseim kindlasti, sest ei vaja eriorkestratsiooni. Musitseeriti heas operetivaimus, ehk vaid liiga valjult. Kontsertmeister Ülla Millistfer, kelle hea fraasitunnetusega esituses ei olnud ühtegi tühja nooti, on selle žanri vaieldamatu eruditt. Oma üsna ükskõikse mänguga eri-

nes teistest ainult priimas (Henno Soode). Solistid näitasid head vokaalset vormi, eriti ilusa pehme tämbriiga Mati Kõrts (Edwin) ja loomulikkuse ning häälelise vabaduse suunas tubli edusammu teinud Annika Tõnuri (Silva). Lauluetteasted olid mõnuga kuulatavad, vaid duetis Kuslap—Ülla (Fery) ja vürstinna Weylersheim) peaks pöörama tähelepanu tempolis-rütmilisele küljele.

Eldor Renteri napp kujundus lasi aimata tegevuskohta (kõlarid olid küll häirival nähtaval) ja maitsed tualetid olid mõeldukalt pidulikud. Kostümeerijate suuremat tähelepanu vajanuks valge õhtukeit — vaataja vahetus läheduses paistab silma iga pisilohakus.

Omaette probleem on klassikalises operetis alati olnud päevakajaliste repliikide kasutamine. Vaidlus, kas sellised naljad sobivad operetti või mitte, on vist küll sama vana kui žanr ise. Estoonlyaste vihjed bensiiinile, valuutale, piimasabadele jne. jäid õnneks mõeldukuse piiridesse.

Olla kaks tundi igapäevaelu kurjustest eemal ja lasta end kanda muusikalise muinasjutu maailma — see mõjub iga juhul hästi. On ju Imre Kálmáni kaunid meloodiad selle teatriõhtu suurim võlu.

PILLE PALM